

HIV/AIDS na području Splitsko-dalmatinske županije 1986. - 2005. godine

(HIV/AIDS 1986 2005 trends in the Splitsko-Dalmatinska County)

Zorana Klišmanić

Odjel za nadzor nad spolno i krvlju prenosivim bolestima

Služba za epidemiologiju

Zavod za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije

Od 1986. godine od kada se HIV/AIDS registrira ukupno su oboljele 74 osobe. Od toga su 73 % muškarci, a 27 % su žene. Od 74 osobe oboljelo je 32, od kojih je do sada nažalost umrlo 18, a registrirane su 42 HIV+ osobe.

Tablica 1. Oboljeli od HIV/AIDS-a na području Splitsko-dalmatinske županije prema grupama povećanog rizika u razdoblju 1986. - 2005.

RIZIČNA GRUPA	Broj	%
Promiskuitetne heteroseksualne osobe	31	41.9
Partner HIV+ osobe	18	24.3
Homo / biseksualne osobe	14	18.9
I.V. narkoman	6	8.1
Hemofiličar	4	5.4
Nepoznato	1	1.4
Ukupno	74	100.0

Prema rizičnim skupinama na prvom mjestu su promiskuitetne heteroseksualne osobe s udjelom od 41.9 %. Uglavnom su to naši pomorci ili radnici koji su boravili na radu u inozemstvu pa su tamo stupali u kontakte s prostitutkama i na povratku zaražavali svoje partnere, najčešće svoje supruge. I.v. narkomani čine 8.1 % od ukupno oboljelih od HIV/AIDS-a što je slično na razini Hrvatske. Povoljna situacija u ovoj rizičnoj skupini može se vjerojatno objasniti time što su naši ovisnici relativno zatvorena narkomanska skupina, imaju u prosjeku dobar socijalni status i povoljnu dostupnost igala i štrcaljki.

Tablica 2. Oboljeli od HIV/AIDS-a na području Splitsko-dalmatinske županije prema dobnim skupinama u razdoblju 1986. - 2005.

DOBNE SKUPINE	Broj	%
0 - 9	0	0.0
10 - 19	4	5.4
20 - 29	24	32.4
30 - 39	31	41.9
40 - 49	9	12.2
50 - 59	5	6.8
60 i više	1	1.3
Ukupno	74	100.0

Prema dobnim skupinama najviše ih je u dobi od 30 - 39 godina - njih 41.9 %. Na području Splitsko-dalmatinske županije nema oboljele djece, a najstariji bolesnik je u dobi od 60 i više.

Tijekom 2004. pri Službi za epidemiologiju Zavoda osnovano je Savjetovalište za besplatno i anonimnoHIV testiranje i savjetovanje. Savjetovalište je formirano u sklopu projekta «Unapređenje borbe protiv HIV/AIDS-a u Republici Hrvatskoj 2003. - 2006.», a financirano od Global Fonda, neovisne organizacije pri UN-u.

Cilj Savjetovališta je poboljšati dostupnost dobrovoljnog i besplatnog HIV testiranju, educirati stranke o HIV/AIDS-u, usvajanje pozitivnih stilova života (odgovorno spolno ponašanje, nekorištenje droga), pomoći oboljelima i održati nisku razinu oboljelih. Do listopada 2005. godine testirano je ukupno 674 osobe od kojih su otkrivene tri AntiHIV +.

ZAKLJUČAK

* Na području Splitsko-dalmatinske županije HIV/AIDS je na niskoj razini učestalosti kao i na ostalom dijelu Hrvatske.

* Usprkos lijekovima bolest je još uvijek neizlječiva i smrtonosna.

* Informiranje i edukacija o bolesti ostaje najvažnije oružje u borbi protiv ove bolesti.